

EL PADRÓ DE CÈDULES PERSONALS DE PRIMAVERA DE 1937

Francesc Blanc Canyelles

Aquest breu estudi vol complementar el tan extens dedicat als *Estudis Altafullencs* núm. 20 al període d'alcaldia de Lluís Punsoda i del secretari municipal Lluís Amill. Precisament els dos signen certificant l'esmentat padró, que presenta la significació de ser l'únic oficial de la Generalitat republicana conservat als arxius municipals.

Exclusivament confeït en català també ens fa saber i adonar-nos del nomenclàtor urbà, el nom dels carrers d'aleshores. Precisament l'ordre al padró dels carrers en serà la guia per anar descabdellant-lo: especificant-ne les dades de xifres d'empadronats, de cases habitades, de l'abast professions, però també posant-hi noms i cognoms sencers, com a testimoni del substrat de l'Altafulla actual –perquè cada saga familiar s'hi reconeixi després d'aquesta lectura. Si volem tornar a reconèixer els altafullencs mobilitzats a la guerra podem retrobar-los a les pàgines 133-136 de l'esmentat *Estudis* de 1996.

Comencem per carrer Alt. Suma fins a 136 empadronats i 41 menors distribuïts en 42 cases (16 dels nombres parells, de façanes encarades a mar). Dels homes, 38 són pagesos (1 propietari) i 8 jornalers, 1 pescador i també 1 pastor i 1 guardapersonal; dels 10 menestrals, 2 feien de paletes, 1 d'electricista, 3 de fusters i 4 de la mateixa família de flequers del forn de pa; 1 és confiter –i alcalde; 2 consten com a professors i com a empleat el secretari que en tingué tota la cura.

Especifiquem com se deien; amb qui, amb quants fills i a quina casa vivien; quina edat tenien aquell 1937 i d'on havien vingut si no eren dels nascuts a Altafulla:

Els que suscriuen, Alcalde i Secretari respectivament de l'Ajuntament d' Altafulla, comarca d'El Tarragonés,

CERTIFIQUEM: Que el Padró de cédules personals de l'actual exercici de 1937, ha estat exposat al públic a la Secretaria municipal, durant quinze dies a partir de la publicació de l'Edicte al D. O. de la Generalitat del 28 d' Abril del 1937, sense que s'hagi presentat cap reclamació.

I per a que conste extenem la present, autèntica a vint-i-u de maig del mil nou-cents trenta set.

L'Alcalde,

El Secretari,

CARRER ALT: DE JOSEP PASCUAL VECIANA A ANTÒNIA MAIMÓ ELIAS

Encapçala el padró, de pagesos del carrer Alt, Josep Pascual Veciana (núm. 1) de 54 anys, nascut a la Canonja i casat amb Dolors Marquès Rovira, de 45 anys i nascuda a Tamarit. El segon pagès del carrer viu al núm. 3: Francesc Sendra Solé, de 29 anys, també nascut a Tamarit que vivia amb la seva mare Francisca Solé Alegret de 65 anys i la seva dona, de també 29 anys, vinguda d'Auxion (Lugo) Maria Fernández Rodríguez, amb qui ja havia tingut les dues filles grans menors (Manuela i Paquita); també consta com a

pagès el familiar galleg de 23 anys Manuel Saavedra Rodríguez. Al núm. 4, el pagesos són els dos de socarrel Josep Sanromà –el pare, J. S. Vallvé de 71 i el fill J. S. Argilagué, de 26 anys; la dona i mare, Francisca A. Riera, de 61 anys havia vingut de Tamarit. Al núm. 6, 1r vivien dos jornalers: l'Enric García Puig, de 34 anys; el seu cunyat el jove de 16 anys Joan Abella Solé; la seva dona Isabel, de 28 anys, amb qui ja havia tingut el fill i la sogra Maria S. Estrada; havien vingut de Barcelona. Al núm. 9 dos eren els pagesos: amb ja 66 anys, l'altafullenc Andreu Ballesté Garcia i el seu afillat el nascut a Barcelona l'Hermenegildo Prats Sala, de llavors 26 anys, casat amb Josefina Moragas Virgili de 23 anys i nascuda a Vespella. Josep Virgili Milà, sempre al núm. 11 del carrer de Dalt llavors amb 29 anys consta com a jornalier i ja estava casat amb la Carme Recasens Suñé de 26, constant la filla menor Pepita. Al davant, núm. 12, vivien els pagesos Isidre Ramon Pagès, de 62 anys i el seu fill Josep Ramon Casa, de 26; la mare es deia Maria C. Canals, vuit anys més jove que el seu home. Al costat, núm. 13, el nascut a La Riera el vidu Pau Inglés Figueres, de 47 anys, acompanyat de la seva filla Josepa I. Sardà, nascuda al poble.

Els "Isidoros" nascuts a la Torre, estaven distribuïts davant per davant: al núm. 15 el pare I. Palau Sonet de 70 anys casat amb l'altafullenca de 65 Maria Sanromà Vallvé, i el fill de 38, I.P.S. casat amb la manya de Calatayud de 35 anys Silvestra Pascual Lascarcha, amb qui ja havia tingut 6 fills menors d'edat el 1937 (Ramon, Isidoro, Pere, Jaume, Oriol i Josep); a la pairal amb el núm. 18, el germà gran l'enviudat Francesc P. S., de 80 anys, que consta al padró com a propietari –el primer registrat. Al costat tenia el també pagès Josep Fernández Farré, solter de 35 anys visquent amb la seva mare vídua de 60 anys Dolors F. Sanromà. El núm. 19 del carrer Alt registrava el jornalier de 33 anys Esteve Rovira Guasch, casat amb la torrenca Rosalia Miracle Llorach de 31 anys; els de Ca Reli tenien dos fills menors (Josep i Jaume) acompanyant l'àvia Maria G. Plana i la tieta Benvinguda R. G. També jornalier, al núm. 22, Antoni Magriñà Llodríguez de 39 anys casat i amb una filla (Antònia) amb la nascuda a Maella Eugènia Riol Llop, de 29 anys. Al núm. 26 vivia la família de pagesos republicans federals Pijoan Milà: el pare Ferran P. Lloberas de 54 anys, la mare Teresa M. Ramon, de 48 i els tres fills: el regidor "tempestiva viro" de 27 anys, Josep que consta com a jornalier; el Ramon i el Ferran de 23 i 17 anys, que són censats com a pagesos.

També al núm. 26, la vídua nascuda a la Nou, Dolors Novell Fortuny de 46 anys viu amb les filles Antònia i Trinitat Rovira N, de 27 i 23 anys, i el seu germà petit Dionís de 21, pagès. Nascut a Tamarit, al núm. 30 consta Ramon Marquès Llagostera, pagès de ja 60 anys casat amb la rierenca Maria Solà Blanch de 50 que havien tingut dues filles, Carme i Josefina, de 21 i 18 anys. El seu veí, del núm. 32, també Marquès de cognom, però l'Isidre M. Grau, pagès de 35 anys casat amb Teresa Mestres Fonts, filla de Vespella de 31 anys i pares de dues criatures (Rosita i Carles). El pagès del núm. 34 no era

d'altre que amb 41 anys el regidor cenetista Salvador Ferrer Guasch –cognom matern que encara dona nom a la saga– casat amb la jove de 24 anys nascuda a Tarragona Montserrat Andreu Figuerola, i amb un fill menor registrat: el futur fecund pintor paisagista Salvador.

La saga de Ca Pep de l'Era, al núm. 35 del carrer Alt, aplegava nou components: constant com a pagesos, el pare de 43 anys Jaume Llorens Alsina, que havia estat regidor per Acció Catalana i el fill de 16 anys Melcior L. Fernández, un dels altafullencs de la lleva del biberó (de 1941) que mai no tornà del front; la mare es deia Maria F. Ferré, de 38 anys; l'única germana registrada, llavors amb 17 anys la Petronila L. F.; els altres 2 dels quatre germans encara eren menors (Jaume i Josep M^a) que podien presumir d'una àvia de 83 anys, Maria Alsina Dalmau, nascuda a Riudoms. Al núm. 36, la vídua tamaritenc Teresa Argilaguët Riera de 56 anys tenia dos fills menors i dos de molt joves: Josepa Ferré A., de 18 anys; i el més jove dels pagesos del padró, amb 15 anys Rafael F. A. Al núm. 38, vivia el jove pagès enviudat de 32 anys Josep Aragonès Marquès, amb el pares Josep A. Rabascall, de Cornudella i Dolors M. Inglés, amb 57 anys un any més gran que el seu home.

Els de Cal Rubio, censats al del carrer de Dalt, es cenyien a l'avi fundador, procedent de Tamarit, Manuel Ramon Vallvé, llavors el 1937 vidu de 69 anys i al matrimoni, amb un fill menor, de Manuel R. Inglés amb la rierenca Carme Barriach Pedreny, amb 28 anys només dos anys més jove que el seu home; el fill gran, Josep casat amb la Cinta Borrull Rebull de Benifallet pares de dues filles (Teresa i Cinta) vivien al núm. 40 bis. Al davant, el jornaler Josep Farreras Figueras, altafullenc llavors de 32 anys casat amb la tamaritenc Maria Serramià Marquès i ja amb la filla Maria registrada com a menor. Tenen com a veïna, la vídua de 70 anys que viu sola Joaquina Lladó Salvadó, nascuda a Lleida. Amb una criatura, al núm. 44 recordem el matrimoni del tamaritenc Ricard Llima Olivé amb la torrenca Teresa Papiol Mercadé, amb 24 anys sis anys més jove que el seu home. Deu separaven el pagès de 63 Pau Ferré Rovira de la seva dona Sebatina Sabaté Vallvé. Recuperem una família amb pare i fill pagesos al núm. 46 del carer de Dalt; on vivien Josep Virgili Plana de 59 anys i Isidre Virgili Milà llavors en edat de mobilització de 21 anys; tres eren les dones de la casa: la mare Francisca M. Recasens, de 51 anys, la filla Magda de 21 i la menor Roser. El matrimoni dels llavors amb els mateixos 32 anys entre el pagès Joaquim Vives Suñé i la Cecília Milà Ferré vivien al núm. 47 amb la mare de la muller, Joaquina F. Solà, ja consta com menor anònim el Joan V. M., actual i de bell nou president del Centre d'Estudis.

Per la seva condició d'immigrat intern vingut de la Terra Alta del Pinell de Brai, Joan Quixalós Borràs feia de jornaler, amb 36 anys casat amb la tamaritenc Consol Suñé Argilaguët de 32 i ja constant la parelleta (Maria i Joan) del matrimoni –per cert, els dos darrers numèricament registrats del cens del carrer. La família Gatell Inglés conviu al núm. 49 / Ca l'Americano amb la

riencia soltera de 48 anys Amàlia Recasens Espina; la formaven els pares Martí G. Ramon de 57 anys i Antònia I. Virgili. de 52 nascuda a Tamarit; dels seus tres fills, la gran Antònia de 28 anys i la petita Maria de 19 anys el 1937, el Martí G.I. llavors tenia 24 anys i era un dels fusters censats al carrer. El jove pagès Martí Gatell Ramon, també de 24 anys ja vivia al 50 del carrer de Dalt, amb els pares Martí G. Vallvé de 50 anys i la mare Rosa R. Pagés –un anyet més gran– i la germana Mª Teresa, de 20 anys. Els seus tradicionals veïns són i eren els Maimó: com a jornaler, el fill Lluís M. E., del pescador / regidor dels Federals Lluís Maimó Bosch, de 43 anys casat amb la tamaritenca Antònia Elies Mercadé dos anys més jove i mare de l'Antònia, l'última de la lista. Els tres pagesos Cusiné també establerts, llavors a la darrera casa habitada als senars del carrer; el pare Joan C. Fortuny de 50 anys havia arribat de Vilallonga casat amb la tamaritenca Dolors Llima Lloberas, 7 anys més jove. Els fills quatre fills, ben seguits: Francesc, Dolors, Josep M^a i Joan, de 19, 18, 17, 15 anys.

ELS OFICIS MENESTRALS DEL CARRER DE DALT

Els dos germans Magriñà Salvat (Gaietà, de 35 i Antoni, de 31) són els dos fusters del carrer de Dalt núm. 2, la primera casa i adossada al portal de la Placeta de la Vila Closa. Viuen amb la seva mare vídua Teresa S. Botí, de 69 anys. A la tercera casa del davant, el cens registrava el pastor nascut a la Torre Sebastià Romeu Ximenis, de 48 anys casat amb la jove de 33, nascuda a les penedesenques Torrelles de Foix, Trinitat Marimon Domènech, els pares de Magí i Victoria(no).

El secretari Lluís Amill Sevé, nascut a Pira feia 25 anys vivia al segon pis del núm. 6, dalt dels Garcia Abella / "Cagueta"; veí de l'alcalde el confiter Lluís Punsoda Marquès, amb 32 anys aquell 1937 i alcalde electe Federal –amb interrupció– des de febrer de 1934, que convivia amb la mare Josepa M. Pannou, nascuda a la Torre feia 68 anys i els seus germans Josepa, onze anys més gran i Albert, quatre més petit. Al davant, al núm. 10 (de Ca Pau Segú) el matrimoni Pons Centelles, amb 4 fills; tots sis nascuts a la castellanenca Adseneta.

El pare de família, Joaquim P. C., de 54 anys feia de guàrdia de les finques d'aquell terratinent de Tamarit i Ferran; els fills major d'edat registrats eren la Joaquina, de 24 i la Carme, de 19, que conservava el nom de la mare, el Manel i el German llavors eren menors. El pare i fill Marian(o)s eren els del forn i la fleca del carrer de Dalt; el Marian Sordé Gras –i el gran– havia nascut a Barcelona i llavors tenia 64 anys, com els de la seva muller, la torrenca Dolors Gual Rovira; el Marian Sordé G., de 33 anys ja estava casat i afillat amb la lleidatana Antònia Dalmau Pena, com el pare també havia escollit una dona de la seva mateixa edat, amb qui tenia els tres fills, encara menors

(Maria, Dolors i Ramon); tots els homes de la casa consten com a flequers, per tant també els germans petits del Marian(o), Ignasi i Josep, escalonats de quatre en quatre anys.

Els paletes del carrer, consten al núm. 20: el pare, de 54 anys, Eduard Recasens Suñé, nascut i casat a la Riera amb Maria Suñé Espina, dos anys més jove; i el fill, Josep Recasens Suñé –de la lleva de 1928, que tampoc tornà de la guerra– casat amb la també altafullenca de la seva edat (29 anys) Mercè Sabaté Elies, pares de l'Eduard, llavors menor, que tenia per tieta de 19 anys Margarida R. S. Dues cases més avall, al pis segon, trobem els tres menors Torres Marqués (Antoni, Montserrat i Ignasi) fills de l'electricista tarragoní Antoni Torres Marina, de 33 anys i de l'altafullenca Rosalia Marquès Pijoan, de 30.

Al núm. 39 del carrer de Dalt, el cens registra com a professors els germans Lluís i Martí Inglés Pijuan, separats per deu anys (amb 44 i 34) que viuen amb la seva germna de 41, Maria i el seu pare vidu, el tamaritenc i pagès de 68 anys Josep I. Ramon.

Al carrer de Dalt les cèdules registrades i expedides sumaran 328 ptes. amb 10 cèntims. La tarifa màxima (1^a) –de classe 14– precisament la pagarà el secretari Amill, a qui va correspondre de pagar 11 ptes (2,2 per recàrreg de solteria). Només 23 altafullencs més del carrer pertanyien a la tarifa 2^a –de classe 12– que van aportar cadascun 6 ptes. amb 40 cèntims. Foren Josep Pascual Veciana, Teresa Salvat Botí, Francesca Solé Alegret, Josep Sanromà Vallvè, Sebastià Romeu Ximenis, Josepa Marquès Pannou, Andreu Ballesté Garcia, Marian Solé Gras, Isidor i Francesc Plana Sonet, Dolors Ferré Sanromà, Maria Guasch Plana, Eduard Recasens Suñé, Ferran Pijoan Lloberas, Salvador Ferré Guasch, Jaume Llorens Alsina, Josep Inglés Ramon, Manuel Ramon Vallvè, Josep Virgili Plana, Cecília Milà Ferré, Amàlia Recasens Espina, Martí Gatell Vallvè i Josep Cusiné Fortuny.

CARRER DE LA BARCELONETA: DE MARIA RAMON PAGÈS A JOANA SARDÀ CARBONELL

Per ordre alfabètic, el carrer de la Barceloneta ocupa les pàgines del padró de cèdules personals de l'Altafulla de 1937. Suma 23 cases, amb una més a la numeració dels parells; s'hi hostatjaven 61 empadronats i 13 menors. També predominen els homes pagesos, 14 (2 propietaris) amb un major proporció de jornalers, 8. També 2 pescadors i 2 paletes, com al carrer de Dalt i 1 boter. Per tant, només 3 oficis menestrals. I ja podem avançar que només dos pertanyien a la tarifa 2^a, de classe 12: Josep Boronat Martí i Sebastià Miracle Vallvé –amb seu recàrreg de solteria de 1,30 sobre les 6,4 ptes.

Al núm. 2 de la Barceloneta viu la vídua de 63 anys, Maria Ramon Pagès: amb tres fills més: els jornalers Pere i Joan Canals R. de 23 i 19 anys i

la seva germana Maria de 21. Tres generacions vivien al núm. 5: el pagès de 65 anys Martí Inglés Ramon –tot un referent dels conservadors a l'Ajuntament– casat amb Carme Teixidó Buyreu, deu anys més jove, llur fill Josep I. T. de 27 anys casat amb Teresa Virgilà Mila de 26 i amb un fill menor (Martí, el pare de l'actual Martí Inglés Torres, responsable dels registres censals del nostre Ajuntament). Els dos pagesos joves del núm. 6, els germans de 18 i 17 anys, J. M^a i Francesc Ferré Bové són fills del boter Josep F. Guasch, amb la muller de la seva mateixa edat de 44 anys, nascuda Vallbona, Dolors B. Parés i que tenen una filla menor (Núria). Al núm. 7 amb tres fills menors (Damià, Antoni i Marcel·lí) localitzem el jornalier nascut a la Nou Joan Vallvé Parera, de 53 anys, casat amb Antònia Llagostera Sabaté, setze anys més jove. Coincidències a la casa del costat: el pagès de 66 anys Joan Llagostera Pijoan casat amb Lluïsa Cañellas Vallvé de la Nou, 13 anys més jove que va portar al món les filles Gertrudis i Antònia, de 19 i 17 anys. També hi conviu el tiet matern, el pescador Rosend de 37 anys.

Com succeix amb el boter, el fill del pescador de 46 Antoni Ballesté Sabaté casat amb Antònia Canals Mañé de 41, el dissortat mort al front Andreu Ballesté Canals feia de jornalier amb 17 anys l'any 1937; completava la casa de la Barceloneta 11, la germaneta Lídia i la tieta Josepa C. M. de 30 anys i l'àvia Antònia Mañé Guibernau, de 65 anys, nascuda a Bellvei. El vell pagès solter de 66 anys Ramon Maimó Salvat vivia sol al núm. 12. El núm. 13 era la casa dels pares del llavors jutge J. Mª Boronat Recasens: amb 66 anys, el pagès Josep Boronat Martí i 16 anys més jove, Dolors Recasens Rimbau. A les quatre cases següents, matrimonis sense fills a casa: a la del núm. 14, el pagès de 61 anys Manuel Marquès Capdevila casat amb Ramona Duran Pagès, taragonina 18 anys més jove; a la del 17 de la Barceloneta, el pagès de 56 anys nascut a la Torre Joan Pairoto Verga casat amb Teresa Boronat Jové de 51; els seus veïns, han nascut ell a Cartagena i ella a Pamplona: el jornalier Manuel Gómez Vidal de 47 anys casat amb Ramona Subirats Lana de 45. Al núm. 20 registrem un del dos paletes del carrer: Josep Canals Mañé, de 36 anys casat amb Neus Martí Mercadé, un any més gran i nascuda a la Torre.

Tornen els menors, dos, a les cases dels núm. 22, i 24: la Carme i la Rosa, de Pau Gatell Marquès pagès de 42 anys i Carme Boqueres Benaiges, de Montroig sis anys més jove. I els dos fills (Concepció i Raimunda) de Concepció Milà Ramon, casada amb el pagès Pau Mateu Reinald del Catllar, l'una i l'altra de 37 anys. Al núm. 23 viuen els germans solters Margarida i Sebastià Miracle Vallvé, ella de 67 anys i ell propietari de 52 anys, nascut a Tarragona (recordem de 2^a /12 amb recàrreg). Cap més menor vivia al carrer de la Barceloneta aquell 1937; però sí fills joves, així al núm. 25, Margarida Busquets Plana, filla de 17 anys del pagès Jaume Busquets Teixidó de 49 anys i de la vallenca sis anys més jove Francisca Plana Pairoto; i al núm. 34, 1r pis, Remei Sans Cañellas, de 19 anys, nascuda a Tamarit com el seu pare Santiago Sans

Vallvè, jornaler de 49 anys casat amb la torrenca un any més jove Bonaventura Cañellas Mallafré.

Al núm. 27 vivia sola i soltera Francisca Solé Rovira, de 50 anys. Al 30, només el matrimoni de 66 i 65 anys entre el propietari Francesc Ferran Espolet, de Figuerola i Antònia Gatell Marquès, que oi que té el seu germà petit Pau al mateix carrer? Al núm. 27 el paleta de 24 anys Delfí Magriñà Ramon viu amb la seva mare vídua de 52 anys, Josepa Ramon Sabaté. A Ca Mn. Porta, d'on ja hem esmentat els del 1r, tot ells fan de jornaler: a l'entresòl, s'hostatgen els provinents de Molinos (Terol) Recaredo Mateu Andrés de 50 anys i Dolors Gascon Huesa de 40; i Salvador Gatell Ramon, de 23 anys, casat amb la gallega de Pereiro (Ourense) dos anys més gran que ell. A les dues darreres cases dels parells, dos matrimonis: entre el pagès Miquel Llagostera Sabaté i Marcelina Boronat Mercadé, de la Nou; ambdós de 50 anys; molt més joves, amb 26 anys cadascú, el dels tamaritencs Fermí Vives Suñé i Joan Sardà Carbonell.

CARRER DEL CUP: DE JOSEPA TEIXIDÓ SOLÉ A MARIA ARAMBURU MÚGICA

Entrem a la Vila Closa, al típic carrer escairat. Anteriorment fou dit i escrit carrer del Trull. El carrer del Cup només n'empadrona 9 i 4 menors, distribuïts en 4 cases. 3 pagesos i un paleta.

Al núm. 3 viu la vídua de 78 anys nascuda a la Torre Josepa Teixidó Solé. Al núm. 5, a la casa del costat, té el seu fill també torrenc, el paleta de 40 anys Joan Rubinat T. casat amb Concepció Solé Marquès de 37; tenen un fill menor (Jaume) i el cap de casa és el sogre Jaume Solé Recasens, de 64 anys, pagès vidu. Sola i soltera de 58 anys, al núm. 4 Dolors Lombart Solé, nascuda a Tarragona. També amb un fill menor (l'Ignasi, futur ciclista) el que esdevindria alcalde prou reconciliador Ignasi Marquès Pijoan, llavors pagès de 27 anys casat amb la tolosana Maria Aramburu Múgica; els avis, ambdós amb 60 anys, el pagès Jaume Marquès Inglés i Francisca Pijoan Lloberas.

LES DUES CASES DEL CARRER DEL FORN

L'ordre alfabètic del padró de 1937 ens fa sortir cap avall de la Vila Closa. Al del Forn només en censaven 4. Al núm. 6, la vídua de només 30 anys Francisca Figueres Marquès, visquent amb el seu fill, pagès de 18 anys Antoni Espina F. Al costat, potser dos refugiats de 29 i 28 anys, el jornaler Sebastián Tineo Sanz, nascut a Campillo (Guadalajara) casat amb Trinidad Villuendas Leon, d'Olete (Terol).

CARRER DE L'HOSTAL: DE MARIA GELI FERRER A MARIA MARQUÈS LLAGOSTERA

Ja som al carrer històric, perpendicular als grans eixos altafullencs (els carrers de Dalt i de Baix; a la carretera), que encara espera la restauració de l'únic nom genuí mentre va perdurant el nom del sant Antoni (dels animals) aliè a Altafulla però data de l'entrada dels "Nacionals" el 17 de gener de 1939. Fins a 70 empadronats i 13 menors (7 de la Ca La Tona) omplien les 20 cases habitades del carrer de l'Hostal. Un carrer on viu jubilat l'enginyer Josep Cabestany Alegret, qui ja nascut a Tarragona ens ha recordar les branques dels troncs empeltats de grans comerciants del Setcents altafullenc; cotitza el màxim del padró de cèdules personals de 1937, amb fins a 96 ptes. de la tarifa 1^a, classe 8. Els significats amb la 2/12 de 6,4 ptes. d'aquell carrer de l'Hostal eren Maria Geli Ferrer, Baldomer Boronat Rovira i Joan Salvat Boronat de Ca Por(gu)erres, Joan Sendra Soler, Antoni Salvat Barriach, Antoni Ingles Solé –amb recàrreg de solteria: 7,7 ptes–; els germans Josep i Pau Ramon Vallvè (cognoms inequívocament tamaritencs) i el ferrer Amadeu Marca Guasch.

Al carrer de l'Hostal de 1937 destacava per la diversitat d'ocupació dels seus homes: només 15 pagesos i 6 jornalers; els 3 pescadors reconeguts de Ca la Tona. Fins a 6 menestrals: el barber Antoni Sabaté Geli, el tercer fuster Magriñà Salvat; els 2 boters de Ca Pedrol, el 2 ferrers Marca. També hi viu al carter Lluís Marquès Inglès; l'empleat (i futur folklorista) Josep Sabaté Elias i el corredor de comerç el fill gran Samuel Marca.

Al núm. 1 del carrer de l'Hostal la vídua Maria Geli Farré de 43 anys, acompanyada dels seus fills el barber de 20 anys i amb 17 anys Mª Teresa Sabaté Geli. Al davant viu sola la vídua de 71 anys, nascuda a la Pobla de Montornès, Maria Gibert Ribera. Al núm. 3, constant com a menors el Gaietà petit que esdevindrà vibrant mossèn trasterrat al Brasil i el Martí –futur alcalde i nom propi de la biblioteca municipal; llurs pares de 41 anys el fuster Josep Magriñà Salvat i Teresa Sendra Salvat, completa la família la soltera de 74 anys Francisca Salvat Morató. Al núm. 4, com a nouvingut, només jornal·ler i amb un fill menor () el palamosenc Josep Plaja Català de 23 anys casat amb Eugènia Garrido Sanmartín, de 21 anys, nascuda al Carmel barceloní. El matrimoni, de 36 anys cadascú, entre el pagès Salvador Ramon Ferrando i la torrenca Obdúlia Solé Rovira vivien al núm. 5, on de fa anys la seva filla llavors menor fa de pionera perruquera; les tres filles (l'Obdúlia, la Virgínia, la Maria) consten com a anònimes menors.

Fins a 9 ànimes vivien a Ca la Tona, núm. 7 del carrer de l'Hostal. Fins a 3 menors (Miquel, Maria i Magda) i tres fills ja nominats (amb 23 anys, l'Enric, casat amb l'asturiana d'Oviedo Segundina Sal Méndez; amb 19 anys, el pescador Jaumet; i amb 17 l'Antonietta, nascuda a Lleida) havien portat al món l'Antònia Busquets Teixidó, llavors amb 46 anys, nascuda a Baix a Mar

NÚMERO D'ORDRE	NOMS I COGNOMS DELS INTERESSATS		EDAT	NATURALES	
	COGNOMS	NOM		PROVÍNCIA	MUNICIPI
204	Aramburu Mugica	Maria	30	Navarra	Tolosa
	<u>CARRER</u>	<u>D E L</u>	<u>F O R N.</u>		
205	Figueres Marqués	Francisca	30	Tarragona	Altafulla
206	Espina Figueras	Antoni	18	Id.	Id.
207	Tineo Sanz	Sebastián	29	Guadalajara	Campillo
208	Villuendas Leon	Trinitat	28	Terol	Olete
209	<u>CARRER</u>	<u>D E L</u>	<u>H O S T A L</u>		
209	Geli Ferrer	Maria	43	Barcelona	Barcelona
210	Sabaté Geli	Antoni	20	Tarragona	Altafulla
211	Sabaté Geli	M ^l . Teresa	17	Id.	Id.
212	Gibert Ribera	Maria	71	Id.	Pobla Mont
213	Magrià Salvat	Josep	41	Id.	Altafulla
214	Sandra Salvat	Teresa	41	Id.	Id.
215	Salvat Morató	Francisca	74	Id.	Id.
216	Plaça Català	Josep	23	Girona	Palamós
217	Garrido Sanmartín	Eugenia	21	Barcelona	Carmelo
218	Ramon Ferrando	Salvador	36	Tarragona	Altafulla
219	Solé Rovira	Obdulia	36	Id.	Torredemb
220	Bonachí Bofarull	Enric	49	Id.	Tarragona
221	Busquets Teixidó	Antonia	46	Id.	Torredemb
222	Bonachí Busquets	Jaume	19	Id.	Altafulla
223	Bonachí Busquets	Enric	23	Id.	Id.
224	Sal Mendez	Segundina	23	Asturias	Oviedo
225	Bonachí Busquets	Antonia	17	Lleida	Lleida
226	Boronat Rovira	Baldomer	73	Tarragona	Altafulla
227	Salvat Boronat	Joan	43	Id.	Id.
228	Boronat Ciuró	Ursula	37	Id.	Id.
229	Boronat Ciuró	Maria	35	Id.	Id.
230	Boronat Ciuró	Rosalie	33	Id.	Id.

Full oficial del padró de cèdules personals de la Generalitat / Ajuntament de 1937 que testimonia el topònim urbà tradicional altafullenc "Carrer de l'Hostal".

de la Torre i casada amb el pescador del Serrallo tarragoní Enric Bonachí Bofarull, de 49 anys el 1937. Per fidel contrast de situació, els segueixen al padró els 6 del núm. 7, amb cap de família el vidu de 73 anys el pagès Baldomer Boronat Rovira acompanyat de les tres filles Boronat Ciuró: l'Ursula, de 37 anys casada amb el pagès Joan Salvat Boronat; la Maria i la Rosalia, de 35 i 33 anys;

completa la casa, Rosalia Marquès Canals, de 49 anys. Però ens plau d'esmentar els quatre germans Salvat Roca: Jaume, Teresa, la gran supervivent Antonieta i Joan, llavors amb 20, 16, 10 i 9 anys; ens consta que hi conviuen.

Com ja hem remarcat a Ca Cabestany, carrer de l'Hostal núm. 9, viu jubilat l'enginyer de 70 anys Josep Cabestany Alegret; amb la seva muller, dos anys més jove, Concepció Ballester Duran, nascuda a Màlaga i la seva filla de 45 amb el mateix nom de la mare però nascuda a Madrid. El deuria fer de minyona Maria Garcia Virgili, de 35 anys, vinguda del Catllar.

A la casa del núm. 12 del carrer de l'Hostal, ara venuda i a punt de restauració, vivien el pagès de 76 anys Antoni Sabaté Capdevila casat amb la tamaritenca setze anys més jove Dolors Elias Alegret i dos dels tres fills, l'empleat Josep de 31 anys i Antònia de 26.

Al núm. 13, el pagès altafullenc de 44 anys Joan Sendra Solé i la barcelonina de 42 Maria Miquel Joana tenen dos fill jornalers, Joan de 19 i Antoni de 16 anys; hi viu la sogra vídua, Maria Joana Baños de 66 anys. A Ca Roman, núm. 14, consten empadronats la seva mare de 67 anys, nascuda a la Riera, Antònia Salvat Barriach i lògicament, llavors pagès solter de 42 anys Ramon Teixell Salvat. Ca Pedrol, núm. 15, tenim tres generacions biològiques completes: els dos menors (Ramon i Mª Teresa), els avis Ramon Pedrol Mercadé, el boter altafullenc d'origen tortosí llavors amb 64 anys, i Magdalena Cañellas Torrell, cinc anys més jove; els pares, el boter fill Ramon P. C. de 35 anys casat amb l'alcoverenca Ramona Tombas Magrané, tres anys més jove.

El núm. 18 està dividit en dos pisos; al 1r, viuen un jove vidu, el carter del poble Lluís Marquès Inglès de 27 anys, amb el seu cosí matern de la Riera Antoni Inglés Solé. Al pis de dalt, al 1937, viuen els pares del Lluís: Pau M. Marquès, pagès de 63 anys i Matilde I. Ramon de 54; i el segon cosí, el pagès nascut a la Torre Martí I. S. També al 2n del núm. 18, consten els pares –amb 37 anys– i una parenta del llavors encara no alcalde Joan Pijuan i Ballesté, amb una germaneta dos anys més gran, Andrea: el calafellenc Antoni Pijuan Sans i l'altafullenca Antònia Ballesté Plana. Al núm. 22 del carrer de l'Hostal, el matrimoni del pagès nascut a Tamarit Josep Ramon Vallvé de 64 anys amb la d'edat simètrica (46) Rosa Bové Sedó de la Riera completa una família també nombrosa: tres fills pagesos (Josep M^a, Francesc i Joaquim, de 24, 21 i 18 anys) i una filla (Rosa, de 15). Els ferrers Marca tenien la fornal al núm. 26 del carrer de l'Hostal; hi vivien el pare Amadeu Marca Guasch, ja amb 64 anys, casat amb la gironina de Vilabertran Maria Gussó Fàbregas, tretze anys més jove; tres n'eren els fills: la filla menor Carmeta, el corredor de comerç Samuel, de 30 anys i el continuador de la foneria Josep de 27; l'àvia paterna, Àngela G. Martí, amb 86 anys era l'empadronada més vella, i nascuda a l'Espluga del Francolí.

L'únic assassinat polític a Altafulla, del període de guerra civil provocat per l'*Alzamiento* dels generals africanistes i monàrquics del 18 de juliol, fou víctima de "la Victoria". El trobem al padró de cèdules personals amb el núm. 271,

visquent precisament al carrer de l'Hostal (nom del substrat històric altafullenc encara tapat "en honor" a l'entrada del règim dictatorial dels seus assassins): amb 46 anys, Pau Ramon Ramon, el gran dels tres fills del pagès vidu, amb germà al mateix carrer, el tamaritenc Pau Ramon Vallvè, vidu de 74 anys. Els dos fills/germans són l'Agneta, de 39 anys i el Martí de 36. Els tres fills, solters.

De les cases cantoneres el 1937 de l'històric carrer de l'Hostal, s'hi mantenen al núm. 30 els descendents d'aquell Josep Mercadé Pagès de 25 anys, llavors jornaler nascut a Creixell com la seva mare, la vídua de 64 anys Florentina Pagès Solé. Al núm. 32, al davant, amb un fill menor (Joan), el matrimoni de tamaritencs de 34 anys entre el pagès Joan Vives Argilagué i Maria Marquès Llagostera.

CARRER DEL LLEÓ: DE JOSEP GATELL MARQUÈS A MARIA MARQUÈS INGLÈS

A les 7 cases de la frontera meridional de la Vila Closa registrem 19 empadronats nominals i 4 menors. Només el pastor Josep Casas Martí cotitza la 2/12 de la classe mitjana altafullenca. Els pagesos són 7, 1 el jornaler. També un sol fuster i el primer mecànic que podem esmentar, Ramon Granell Boronat.

Al núm. 2 el pagès de 55 anys Josep Gatell Marquès casat amb la Paula Solé Ventura tenia 4 fills: dos menors i els germans pagesos joves Pere i Josep G. S., de 24 i 21 anys. Al núm. 6, vivia la vídua de 61 anys nascuda a Salomó Matilde Solé Casas. El nostre pastor ha nascut a la Nou i viu al núm. 6 casat amb l'altafullenca Francisca Marquès Tarrés, vet ací 9 anys més gran que el seu home Josep Casas Martí. Els de Ca Potecari, ja vivien al núm. 7: els pagesos Farreras pare i fill: de 56 anys, Joan F. Esteve casat amb la també salomonenca, un any més gran, Rosalia Figueras Canals; el Ramon llavors tenia 30 anys. Al núm. 9 el pagès de 57 anys Pere Farré Ramon casat amb Carme Guasch Plana, un any més jove. El singular mecànic, solter de 31 anys viu al núm. 11 amb la seva mare vídua de 58 anys i la tieta soltera de 61, Rosa i Maria Boronat Pijuan. Els Marquès Inglès sumen 4 germans: dos menors (Núria i Mª Teresa) el fuster Josep de 19 anys i la Maria de 16; els progenitors, el jornaler de 45 anys Josep Marquès Ramon casat amb na Lloreta Inglés Virgili, dos anys més joveneta.

CARRER ANTONI MARTÍ D'ARDENYA: DE JOSEP BALSELLS ROVIRA A JOSEP SALA COLELL

Per commemorar-ne el centenari de la mort del nostre il·lustrat universal, el 1932 l'Ajuntament li dedica el carrer de Baix, entre la Torreta i el carrer de l'Hostal. Cinc anys més tard, suma 69 censats i 6 menors. Podem

dir que és el carrer dels boters del poble, ja que en registrem fins a 7; també hi tenim dues fleques, el segon mecànic que esmentarem i el cap d'estació del tren jubilat. 2 pastors i boi tants pagesos (10) com jornalers (9). Apareix el primer altafullenc considerat oficialment com a "estudiant": amb 18 anys, Pere Vives Biosca –suposem que al Seminari, ja que el seu pare era un jornalero nascut a Salomó.

De la tarifa significada 2/12 ja bestreiem: els boters Josep i Magí Balsells Rovira –el primer, amb recàrreg de solter; els flequers Antoni Martí Ballesté i Miquel Sala Vilaró; el pastor Pere Boronat Jové i el pagès Josep Ferré Ramon –el regidor en representació de la Unió de Rabassaires.

Som-hi a l'enumeració dels veïns. Comencem al núm. 1, amb l'esmentat Josep, solter boter. Al núm. 4, el seu germà dels mateixos 66 anys, casat amb Josepa Recasens Rimbau, pares de Rosa, Enric, llavors també boter, i Maria, escalonats en 33, 32, 29 anys. Al núm. 5, el flequer avi de l'Alfons, de 50 anys casat amb Rosa Marquès Grau de 48 i pares de Teresina i de l'Alfons pare, llavors un menor. Al núm. 8 arriba el primer pagès del carrer, Manel Ramon Vallvé –el conegut com "l'Alcalde vell"– de 58 anys casat amb Dolors Pros Riera de 55, pares de 6 fills: dos pagesos, Manuel, de 24 i Josep de 17; i de tres filles: Maria, Clementina, Mercè de 30, 27, 21 anys i la menor Núria. Al davant, núm. 9, un matrimoni gran sense fills a casa: amb 77 anys, Joan Rovira Juncosa casat amb Maria Bosch Ventura, quinze anys més jove. Havien vingut de la Pobla de Montornès. El jornalero Isidre Nin Jansà de 40 anys casat amb Rosa Fortuny Roig; vivien al núm. 10 amb la vídua cosina d'ella, nascuda a Salomó, Carme Roig Valldosera de 42 anys; per tant un bon regitzell de la rodalia del Baix Gaià pels orígens i el lloc d'arrelament.

Ca l'Esquerrà / pagesos sempre al núm. 12; el cap de casa, de 72 anys, Josep Ferré casat amb Anna Ramon Bosch de 67, pares del regidor rabassaire Josep Ferré Ramon de 38 anys, qui amb la creixellenca Antònia Calvet Fontanilles –un any més jove– tenien el menor Josep Ferré Calvet. Hem de trobar el fill i jutge d'aleshores Pere F. R., de 34 anys al núm. de més avall, el 22, jornalero casat amb Providència Coll Lluch, de 27 anys, nascuda a Benicarló, pares de la llavors menor que mantenia el singular nom de la mare. Reculem al núm. 14, on empadronem una parella de rieralencs: el jornalero Josep Blanch Salvat, de 34 anys, casat amb Carme Ferrando Recasens, set anys més jove. Al núm. 15, consta aquell estudiant, fill del jornalero Damià Vives Biosca, de 51 anys, nascut a Salomó casat amb Adelina Biosca Subirats, de Freginals i de la mateixa edat, que s'havia dut la seva mare de 76 anys Miquela S. Lleti.

Tornen el seguit de cases de boters, però tres de seguides. Al núm. 17, com al cap de carrer; també de la saga Balsells Recasens: el fill gran, Josep de 44 anys, casat amb Rafaela Boada Virgili de 43, pares del jove boter de 16 anys que segueix el nom dels hereus. El boter veí és Antoni Admetllé Gatell de 59

anys, casat amb la torrenca sis anys més jove Francisca Ramon Marquès. I al núm. 21 el boter era Magí Vilaró Ramon, de 61 anys; el seu fill Francesc V. Ramon de 25 feia de mecànic; les dones de la casa: de 53 anys, Antonia R. Ballesté i la filla de 19 Antònia.

El pare i fill Pere Boronat són els pastors del carrer oi?; al núm. 18 (conservat com a sòlida carniceria) viuen els dos germans Boronat Jové: Pere, el pastor de 58 anys casat amb la tarragonina Dolors Sabaté Batalla de 55 anys; i Alexandre, pagès solter de 54. Un jornalер més: nascut a la castellonenca Fuentes, ja amb 65 anys, Josep Llucià Bou Tamborero casat amb l'altafullenca 9 anys més jove Dolors Pijuan Mestres. Al costat, el pagès vidu de 63 anys Joan Ballesté Garcia viu amb els tres fills Ballesté Figueras: el jornalер Antoni, de 25 anys; Manuela, la tan jove vídua de 30 anys; i la Solima, de 21.

Amb 70 anys i una pensió anual de mil ptes. –la meitat del sou del secretari Amill– vivia al núm. 23 el cap d'estació jubilat Joaquim Geli Mercè, nascut a la gironina Santa Eulàlia i casat amb la ciuranenca 19 anys més jove Teresa Ferrer Camps. Al núm. 24 ens plau de ressenyar la família terolenca de Convillén, els Tello llavors jornalers: els Manuel, pare i fill, de 41 i 17 anys; el segon fill Miquel, de 17, estilista futbolista; la mare, de 37 anys al 1937, l'Àngeles Sancho Moreno. A la casa del costat, la família nombrosa del pagès Artur Boronat Capdevila de 51 anys casat amb Josepa Sendra Virgili, nou anys més jove que havien portat al món els jornalers Artur i Josep M^a de 20 i 15 anys, els germans menors eren les nenes Mª Teresa i Montserrat. Al núm. 27, un nou jornalер sense fills i vingut del Baix Gaià: amb 36 anys, nascut a Roda de Berà, Ramon Mercadé Figueras, casat amb la vendrellenca de la seva mateixa edat Maria Pàmies Ciuró. La mateixa circumstància d'igualtat d'anys entre marit i muller, la del darrer pagès del carrer, al núm. 30: Joaquim Ramon Inglés de 43 anys casat amb la Susina Musté Vilaró, pares de Josepa de 16 anys.

Tancava el carrer, amb el núm. 31 la fleca del forn de pa del Sala: el fundador, Miquel S. Vilaró de 49 anys vingut de Fígols casat amb la manresana Pauleta Collel Orrit de 40 i pares de la Maria de 22 –futura muller del secretari Lluís Amill– i del Josep, jove forner continuador de 19 anys.

CARRER DE MAR: DE L'AVI FRANCESC BLANCH VERGÉS A MERCÈ TORRAMEDE MESSEGUÉ

Només tres cases i la dels mestres a dos pisos de Ca Puigmartí de Lídia Alomà incautat i convertit en escola.

Al núm. 1, els cinc de Ca Manel Roig: l'avi Cisco, llavors pagès de 53 anys, amb tarifa 2^a, classe 12; l'àvia Mercè Ribé Mercadé, valença sis anys més

PARROQUIAS, DISTRITOS, carriles, barrios, secciones ó calles por cuyo orden está formado el padrón.	VARONES		HEMBRAS		ESTRANGERO
	menores de 18 años en 30 de Abril de 1846.	de 18 á 20 años en misma fecha.	menores de 25 años en la misma fecha.	mayores de 25 años en la misma fecha.	
Calle del Hostal.	Abatim Blanca	Marta Blanca	Juana Segura	Rosa Sabat	
	Juana Blanca		Marta Blanca	Josefa Segura	
				Rosalba Blanca	
u)			Jose Ballarín	Mariana Blanca	
				Josefa Dolmas	
u)	Jose Ruiera		Joyne Ruiera	Josefa Ballarín	
	Joyne Ruiera			Gracia Ruiera	
u)		Jose Laporta		Antonia Ruiera	
				Eccilia Laporta	
				María Laporta	
u)				Antonia Laporta	
				Maria Dolmas	
				Jose i Guasch	
u)	Maria Sabat			Antonia i Guasch	
				Maria Sabat	
u)	Ramon Casanova		Balt. Casanova	Josefa Casanova	
			Rafael Casanova	Antonia Casanova	
u)	Ramon Blanch		Ramon Blanch	Ant. Boig	
	Manuel Blanch		Manuel Boig	Josep Blanch	
u)				Maria Blanch	

Al primer cens conservat al nostre Arxiu Municipal, el carrer de l'Hostal abastava el del Migdia i el de Mar. Per tant documentem oficialment el topònim urbà pendent de restauració ja des de 1846: al "Padrón de todos los moradores que hay en este Pueblo de Altafulla..." (Tarragona: Imprenta de José Antonio Nel-lo 1846 - vale 6 maravedises)

jove. Els tres fills: Manel, pagès de 22 i Joan, corredor de comerç que aquell 11 de setembre en faria 18; els qui al front de Fuenteovejuna combatirien un a cada bàndol. El pare, Francesc Blanc Ribé, que com a regidor impulsor dona nom a la guarderia municipal primerenca el 1937 era un menor de 12 anys, 13 al 8 d'agost. Els veïns, la tieta de la Petronila -Mª Teresa Llorens Alsina, de 67 anys- casada amb el pagès de Salomó Antoni Parès Gavaldà. A la tercera cas, al núm. 5, els boters Boada, pare i fill: Olegari, de 77 anys casat amb la torrenca Rita Virgili Hugas de 65 i Arcadi B. V. de 37, casat amb la francesa de la mateixa anyada Emília Charrau.

El doble del sou anual del secretari era el dels mestres titulars de l'Altafulla de l'autonomia de guerra i revolució: amb 28 anys, el sr. Josep Roca Garcia, nascut a Saragossa i casat amb la lleidetana de Vallbona de les Monges de 24 que hem inscrit a l'encapçalament; amb 38, donya Mariana Cardó Aguil, amb 38 anys, nascuda a Lleida capital i casada amb un barber 4 anys més jove, Martí Rius Ginestà. Ella ocupava el 1r pis i el mestre sr. Roca el 2n. La seva tarifa i classe de cèdula personal era una 1/11, de 30 ptes.

CARRER DEL MIGDIA: DE JOSEP PIJOAN SALVAT A ANTONI SUÑÉ MAS

Nom de la toponímia urbana altafullenca també radicalment tradicional als censos del Noucents anteriors a l'entrada dels Nacionals i la instauració del Règim totalitari/autoritari Franquista. 12 en són les cases, amb 39 majors i 9 menors. Tants pagesos com jornalers (4), un pescador i un sabater veïns molt polititzats (Josep Mª Maimó Bosch, l'últim alcalde republicà després que Lluís Punsoda hagués de marxar al front i Enric Vallvé Llorens, l'home d'Acció Catalana finalment regidor per quota política durant tota la guerra, signant el paper moneda local autàrquic); 1 propietari, 2 comerciants, 2 fusters, 2 germans mecànics i un boter. També consta un estudiant, el segon del padró.

Proporcionalment molts cotitzen la cèdula 2/12: la Felipa Llorens Mallafré, mare de l'Enric Vallvé; el cap de llista del carrer i el seu simètric Josep Salvat Pujoan; Joan Inglés Virgili, Josep Suñé Argilaguet, Eugeni Pijoan Solé (de l'Hostal), Jaume Buyreu Rodríguez –tiet del pintor–, i el fuster Jaume Rimbau Hugas.

El núm. 1 tenia per cap de casa el cafeter de Baix, Josep Pijoan Salvat el 1937 amb 40 anys casat amb Maria Bargalló Virgili, tres anys més granada; pares de tres fills (el menor Jordi) i els de tant diversa situació –el gran, de 16, Joan l'estudiant; el de 14, el jornalер Josep Maria; completa la família la generació dels avis, amb Maria S. Botí de 68 anys. Al davant, costat del poble, censem el matrimoni de 41 anys, sense fills, del pagès nascut a Tamarit Jaume Inglés Virgili amb Maria Roig Dalmau, de la Nou. Al seu costat l'única casa de pisos del carrer: al 4,1r, un altre pagès hortolà de Tamarit, amb 35 anys Josep Suñé Argilaguet casat amb Pilar Montragull Ricard, vuit anys més jove, vinguda de Vila-rodona; per tant, parella marcant tot un eix del tram final del nostre Gaià, ponent meridional Marca del Penedès. Al pis de dalt, localitzem l'exregidor federal, el comerciant Josep Salvat Pijoan, casat amb Teresa Sanromà Elies, ambdós de 41 anys, pares d'una parella de menors (els de Ca Pep).

A la segona casa del costat del poble del carrer de la carretera vivien els fusters Jaumes Rimbau: el pare de 65 anys casat amb Maria Hugas Mercadé de 63; el fill, de 35, casat amb Teresa Porta Hugas de 30; l'una i l'altra nascudes a Creixell; la néta/filla menor, Mª Teresa. La seva veïna era la vídua de 76 anys, nascuda a l'Hospitalet del Llobregat, Concepció Frigola Moral. Jornalер vingut de la Pobla, visquent al núm. 8, Pere Güell Rimbau; casat amb Ramira Pujol Abella, natural de Bellguarda, dos anys més gran criant els dos fills menors (Teresa i Ramiro). El Buyreu de la històrica casa setcentista censat aquell 1937 es deia Jaume B. Rodríguez, tot un propietari de 66 anys, casat amb la badalonina Rosa Blanch Ribó, onze anys més jove. Al seu costat,

segon establiment menestral del carrer més pla i social del poble, la boteria de Ramon Salvat Alegret, de 50 anys, casat amb Lluïsa Teixidor, de 47.

Al costat de Mar, s'arreglaren les tres cases entre el carrer del Pujol i el camí del Prat: al núm. 12, el jornalier vingut del Papiol, Lluís Cañellas Vallvé, de 39 anys, casat amb la tamaritencsa Teresa Llagostera Suñé, també tres anys més jove; els pares dels germans, llavors menors Lluís i Joan. Entremig, ja avançat, el solter sabater Enric Vallvé (de la Felipa) Llorens llavors amb 36 anys, els que al mirall donava l'edat de la mare (63 anys).

Al núm. 16, vivien vuit altafullencs de socarrel prou transcendents: el cap de casa –amb una cèdula radicalment baixa/popular 3/13 d'1,50 ptes.– el gran dels pescadors Maymó Bosch, el Josep M^a de 44 anys (alcalde que entre el 7 d'agost de 1938 i el 17 de gener de 1939 tancà el període republicà d'autonomia de guerra d'Altafulla), casat amb la pubilla de la casa, Maria Rovira Mallafré, de 42; germana del jornalier Antoni, de 49 anys, casat amb Rosa Mateu Reinalts –del Catllar, oi?– amb qui ha tingut família nombrosa: els dos mecànics, Joan i Salvador, de 21 i 19 anys; Teresa de 17 i Antoni de 15. La saga de Salvadors Rovira culmina amb l'actual gran historiador i reconegut catedràtic.

Al núm. 20, llavors vivien els Pons Inglés, encara menors el Cassimir i el Pere; els fills del pagès nascut al Catllar C. P. Galofré i de l'altafullenca Maria R. Inglés. Tanca el llistat del carrer de Migdia, la família estadant de l'Hostal, al núm. 17: el jove matrimoni del barceloní Eugeni Pijoan Suñé i l'altafullenca Carme Aragonès Marquès, de 33 i 28 anys; pares dels menors Eugeni i Lola (el Cisco, encara no havia nascut). L'àvia i l'oncle avi, ambdós vidus, Teresa i Antoni Suñé Mas, de 75 i 69 anys; amb la seva cosina Rosalia Boada Suñé, els tres torrencs.

LES TRES FAMÍLIES DEL CARRER MAJOR

Valgui com a mesura de la Vila Closa medieval. I com a demostració de diversitat social d'aquell 1937: al núm. 7, amb 62 anys el regidor cenetista mecànic de la fàbrica Salvatella de calçats, Josep Fons Roca; fill de Navarcles, casat amb la barcelonina Maria Pelfort Palà. Amb tres fills: el gran, Gabriel, de 22 anys al costat del pare de mecànic; i les "rosses" Alícia i Anna, d'esplendorosos 20 i 18 anys (no em resisteixo a fer transcendir l'anècdota que m'explicà la mare Fineta; succeïda sota de casa seva al carrer Mañé i Flaquer de la Torre: reaccionant a les floretes procaces, van engaltar als malcarats mascles la dita tan nostrada: "La guineu quan no les ha, diu que són verdes").

Al núm. 15 trobem la llar de l'agutzil municipal Baltasar Pijoan Lloberas; llavors també amb 62 anys, com el seu futur consogre Fons. Vidu acompanyat dels seus fills el jornalier Baltasar de 19 anys i Josepa, de 15. Aquell agutzil de

1937 consta amb 1.600 ptes. de “rendes de treball que percep”, mereixedores de la tarifa/classe 1/15 de 6 ptes.

Al 17, la casa pairal de cal Rata, encapçalada pel pagès Julià Rubinat Olivé, casat amb la navarresa de la Requeta María Zubillaga Urdaneta, ambdós de 56 anys. Pares de tres fills també pagesos: Julià, de 32 anys; Martí de 20; i entremig, amb 29 ja casat amb la burgalesa Eudisia Mediabilla Castrillo, el Xavier Rubinat Zubillaga.

CARRER NOU: DEL MÉLITO RECASENS MARQUÈS A TERESA ARGILAGUET MARQUÈS

En fou raval intern de la Vila Closa, en forma d'angle recte boi perfecte de llargada de segments –l'un pla; l'inicial, baixada. Censava 23 altafullencs i 3 menors repartits en 6 cases habitades; tornem al predomini de pagesos, 7 i un jornal·ler; especialment significatius els estadants de l'antiga casa dels Franquès, al núm. 21, com a llar del metge Dr. Rodríguez al 1r i al 2n del secretari jubilat Roig Segarra. De cotitzants de la 2/12 només registrem els pagesos Molas i Vernet; el metge que ja potser no tindrà nom de carrer pertanyia a la 1/14, idèntica pel sou públic al secretari Amill, però casat li importava 8,8 ptes.

A Ca Mélito, el núm. 4, el pagès cap de casa tenia 52 anys i viu vidu amb la seva mare de 80, Rosa Marquès Terres i el gendre vingut de Marsà Trinitat Folch Gavaldà, jornal·ler de 30 anys casat amb la filla de la casa Mª Teresa R. Inglés de 26; pares del petit Jordi, recuperem una casa amb quatre generacions. Al davant, els vells pagesos solters Pau Ramon Pijoan i Joan Molas Pijoan, de 70 i 64 anys. Al costat, la família Marsal Ramon amb els tres fills menors Maria, Josep i Antoni; el pare, el pagès de 44 anys nascut a Benicarló, Antoni Marsal Compte; la mare, la tamaritenc de 41 Maria Ramon Ferrando. Al núm. 11, un altre pagès del català nordoccidental; nascut a Tivissa Pere Vernet Bru de 48 anys casat amb la tan altafullenca Rosa Gatell Ramon de 46 pares del Pere de 17, també pagès.

Ja hem arribat a la preciosa Altafulla toscana de la baixada del c) Major on senyoreja la pairal del Franquès. Al 1937, al pis primer dalt de l'entrada de cotxeres, recordem al Dr. Constantino Rodríguez Ros, de 41 anys, gallec de Verín (Ourense), sempre contemplat per la seva muller Empar i la cunyada Carme, les germanes nascudes a Juncosa Solà Sanuy, de 34 i 40 anys. Al 2n pis, la saga del secretari que en fou Josep Roig Segarra sumen sis: el cap de casa té 66 anys i havia nascut a la Ràpita; la muller Maria Marimon Virgili, tres anys més jove era nata a Querol, a l'Alt Gaià; els tres fills, a Tamarit, traces de les seves anteriors places de secretari. La filla gran de 34 anys, Josefina és casada amb l'electricista barceloní Francesc Rimbau Pijoan, de 37;

són solters: Maria i Josep Maria, de 32 i 26 anys; ella és propietària d'una màquina tèxtil instal·lada al propi 21 del carrer Nou que pagà al 1937 com a quota de la cèdula industrial 20 ptes. A la casa veïna censem el vell matrimoni d'Isidre Ballesté Magriñà amb Teresa Argilaguet Marquès; ell de 70 anys, ella tamaritenc de 71.

LA PLACETA: DE MANUEL FARRERAS ESTEVE A MARIA MAÑÉ GATELL

Quatre cases habitades de la sortida de ponent de la Vila Closa sumant 16 altafullencs. Els actius prou variats: 1 propietari, l'únic amb la cotització de 6,4 ptes. de la de 2/12; 2 pagesos, 2 jornalers; 1 pescador i 1 mecànic a la mateixa casa.

A la més esplèndida casa històrica; fins i tot amb fornícula a la façana, la núm. 2 de Ca Robert, el propietari Daniel R. Plana viu al pis de dalt, vidu de 66 anys acompanyat de les seves filles Josefina i Pilar de 28 i 26 anys; i del matrimoni de jornalier manyo de les seves terres, Benito Sevilla Romero de 30 anys casat amb la terolenc de 26 anys Emiliana Benedicto Royo. Al pis de baix s'hostagaven el pagès de 49 anys M. F. E. i la seva muller de 43 la cambriolenc Teresa Olivé Ferré. A la casa de l'escaleta, núm. 18, el pescador Rafael Ramon Bosch n'és el cap de casa de 48 anys casat amb Concepció Vidal Mas, sis anys més jove i nascuda al Pradell de la Terra Alta; tenen a la llar el pare/sogre Joan Vidal Valls de 76 anys i el parent barceloní de 29 anys Joan Vidal Serra, d'ofici mecànic. La veïna del núm. 16 és la soltera altafullenca de 66 anys Rosa Marquès Murtró. Els del núm. 20, Trinitat Gatell Marquès de 59 anys viu amb el seu home Andreu Mañé Sarrà, jornalier nascut a la Secuita; un any més gran; pares de Maria, de 29.

LES TRES PLACES: DE L'ESGLÉSIA, LA NOVA I LA DE LA REPÚBLICA (DEL POU)

Només els Solé al núm. 6 de la plaça de l'Església: el pagès vidu de 59 anys Josep Solé Salvat; amb la seva parella de fills Solé Homs: Jaume, pàges de 25 i Maria de 21.

A la plaça Nova, única la majestuosa Ca Rigalt. Els pagesos i jardiner eren la família Rimbau Dolores: el pare, el torrenc de 52 anys Antoni R. Mercadé porta les terres; el fill Josep M^a, té cura del jardí; les dones que deuriem fer de minyones, la mare Consol D. de Aquino, tortosina de 47 anys i la filla Rosa de 24; els dos joves han nascut ja a Altafulla. La mestressa és la vídua de 66 anys Mercè Rigalt Lladós, que viu a la mansió amb el comerciant nascut

a França Antoni Sánchez Larragoiti Codorniu, de 49 anys, casat amb la filla Mercè Roses de Rigalt, tretze anys més jove. Mestressa i gendre paguen les 6,4 ptes de la cèdula 2/12.

A la plaça del Pou, llavors plaça de la República, 4 són les cases habitades. Al núm. 1, el paleta nascut a la Nou Martí Porta Rovira, de 42 anys, casat amb Josepa Magriñà Ramon. Al núm. 2, censaven la vídua de 75 anys Beatriu Rovira Llauradó, nascuda a Vilallonga i la vella soltera de 73 l'altafullenca Dolors Magriñà Salvat. Al núm. 4, el matrimoni de 39 anys cadascun format pel pagès Ramon Inglès Vidal i Concepció Viu Labarta, nascuda a Almudévar (Osca). A l'antic Hospital de façana de carreus renaixentista viuen els 2 pagesos Salvadors Cusiné: el pare, S. C. Bellmunt, vidu de 82 anys nascut a la Pobla de Mafumet, amb la 2/12; el fill de 46, nascut a Vilallonga i casat amb la rierenca, 13 anys més jove, Maria Virgili Mercadé; la germana Pilar Cusiné Fortuny, soltera de 34 anys nascuda a Tamarit.

CARRER DE LA PLATJA: LES 3 BOTIGUES DE MAR DELS RAMON

Aplegant les tres cases de pescadors dels tres Ramon (de cognoms); al núm. 11, Ca la Casimira (Fillat Blanch) lleidatana de 33 anys casada amb el Francesc Ramon Pedrol de 37; els pares dels menors Baltasar, Lluïsa i Núria. Al núm. 13, el seu germà Ramon Ramon Pedrol, regidor cenetista de 31 anys, casat amb Josepa Ballesté Figueras i pares dels menors Joan Ramon i Baltasar. Al núm. 14, el pescador Antoni Ramon Bosch, solter de 69 anys.

CA L'ALABAT AL CARRER DEL PUJOL

Exclusivament habitada la casa del núm. 2, dividida en dos pisos. Al de baix, la llevadora Teresa Rosa Llorens, de 52 anys, nascuda a la lleidatana Regora. Al de dalt, el pagès nascut a l'Arboç, amb tarifa i classe 2/12, Josep Vidal Argilagué de 37 anys casat amb Concepció Geli Ferrer de 35, pares dels menors Quimet, Juanito i Pepita.

CARRER DE SANT MARTÍ: DE JOSEP PIJOAN ARALL A JOSEPA LACAMBRA ALSINA

El carrer del raval meridional que recorda el patró altafullenc resta cenyit a 6 unitats familiars; això sí amb 4 pagadors de cèdules altes dins del poble: els pagesos Josep Pijoan i Francesc Inglés i el paleta solter Ricard

Boronat Manetes dignes de la repetida 2/12 de 6,4 (+1,3) ptes. i de la tarifa 3 classe10 –equivalent a l'import de 12 ptes.– Manuel Sellarés Herrero soci/director de la fàbrica d'espardenyes del carrer de Mar propietat d'Antoni Savatella Borrell que declarava 4 premses de moldeig i 3 jocs de producció de calçat pels quals aquell 1937 hagué de pagar com a quotes de la cèdula industrial 400 i 918 ptes.

Al núm. 1, cantoner amb la Barceloneta tenim la família de pagesos Ingles Pijoan: l'avi matern Josep Pijoan Arall, vidu de 69 anys; el pare, Francesc I. Virgili, de 48 anys nascut a Tamarit casat amb la pubilla de la casa Cinta P. Teixidó, nou anys més jove, el jove Josep I. P. i el germà gran Francesc, estudiant de 18 anys. Sembla que a un altre pis vivia l'esmentat sr. Sellarés, de 36 anys casat amb Josepa Lacambra Alsina, pares del llavors menor Salvador.

Al núm. 7, a la preciosa mansió de comerciant setcentista vivien en ple 1937 la vídua de Ca Macaya; amb 65 anys Rosa Rigalt Lladós, que consta nascuda a Àvila –la seva germana Mercè, un any més gran i per tant l'hereva de ca Rigal, nasqué (recordem-ho) a Barcelona. Els fills Macaya de Rigalt eren Rosa de 27 anys i Josep M^a de 25, com a minyona podem reconèixer Emília Buireu Batlle, altafullenca de 65 anys.

Al núm. 11, de Ca Clot, registrem el pagès Ramon Boronat Llenas de 38 anys casat amb Carme Coll Mateu de 35, ambdós vinguts del Pla de Cabra. A Ca Janetes, núm. 17, el cap de casa paleta solter ja esmentat, amb 26 anys; que viu amb la mare vídua Josefa M. Cusidó de 51 anys i la vella de 86 anys Josefa Marquès Buireu. Al costat, a Ca Palillo, l'àvia vídua Teresa Sabaté Capdevila viu amb la filla també vídua Mercè Sendra S., mare del Martí, amb 15 anys jornalera i de la menor Mercè.

ALS HORTS DELS AFORES: DE JOAQUIM MONTANÉ SALVAT A MARIA CASELLAS NAVARRO

A l'hort de Sereneta, el 1937 viuen els pagesos Montané Nogués: el pare Joaquim, de 43 anys casat amb Maria Nogués Olé, vuit anys més jove; pares de Manel, amb 15 anys també pagès i el menor Josep Maria.

A la Fassina, també de pagès aquell Pere Ramon Plana, nascut a la Nou feia 48 anys i que recordem fou alcaldable d'Acció Catalana; casat amb Maria Plana Sanromà, de la mateixa edat, per tenir les filles Mª Teresa i Josepa de 21 i 15 anys.

A l'hort de les Bombes viu el jardiner vidu de 77 anys Joan Ballesté Margriñà, amb la seva filla Cinta B. Llagostera de 49 i la vinguda de la Nou Pilar Cañellas Vidal de 47 anys.

A l'hort de Sant Isidre, tres generacions: els avis de 76 i 72 anys, el pagès Carles Marquès Marquès i Isabel Ramon Canals; pares de Teresa M.

R. de 36 anys, casada amb el pagès nascut a Tamarit i regidor d'ERC d'aquell ajuntament de 1937 Marcel·lí Suñé Argilaguet; que tenen dos fills, Teresa i Marcel·lí.

I tancant llistat, a la Casa Blanca, el pagès nascut a la Nou Modest Martí Serramià de 36 anys casat amb Maria Casellas Navarro, de 33 anys i nascuda a Albinyana.